

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimi q[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonia, 4.III. 1502

VD16 R 168

An sacerdos possit manifestare peccatum

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Folium CXXVIII.

reuelaret, et detet excellere altos in vita sua et ceteris bonis opibus
Forandum primo. qd in confessione duo considerantur. Primo ipsum perfidientis debita dispositio. Secundo ipsum audiens confessionem debita circumspectio, et sic pmi spectat ad perfidientem. secundum vero ad confessorem. Quantum ad perfidientem prius requiritur peritio, et hz fieri quoniam hoc deplangit sua peccata vero dolore, qd si ne peritio nulla est confessio et remissio, sed detet ea deplangere prius in unius uersali, et postea singillatim in speciali nocte dieque lachrymas et gemitus per ipsius effundendo. vñ ps. Per singulas noctes lectum meum lachrymis et. Secundo requiritur vera humilitas, eo qd ipse perfidetur sacerdoti qui sedet in loco ipsi. Tercio requiritur veritas perfidientis, vt ipse intendat dicere veritatem et dimittere falsitatem. Quarto requiritur integritas, vt non dividat confessionem, scz qd diversis sacerdotibus perfiteat. Quinto requiritur ad perfidientem qd eius confessio sit lucida, sic qd fiat per manifesta verba et non obscura. ¶ Quartum ad secundum dum quod consideratur in confessione est ipsum audiens confessionem debita circumspectio, sic qd confessor sit, puidus in audiendo, sagax in ponderando, distinctus in iudicando, sapiens in iponendo punitam. Tertium est ulterius secundum, qd multe circumsistantie sunt seruande in confessione circa confessorem et perfidientem. Primo sacerdos detet inspicere qualitatatem distinctam numerando peccata. Secundo dicit inspicere requalitatatem per innumerabilem etiam vel in dimidio, vel in uno mense, vel in una septimana, et tunc illa qualitatatem aliam et aliam detet iniungere penitentiam.

Fore nota, illud quod dictum est sic per persuaderi, qd sicut est de medico corporali sic etiam est de medico spirituali, sed medicus corporalis dicit inspicere circumsistantias morbi, ideo etiam medicus spiritualis detet inspicere circumstantias peccati. Maior patet per sufficientem similitudinem. Minor probatur sic, qd medicus corporalis considerat si sunt multi morbi vel unus tantum, et cum hoc porrigit medicinam. Sic etiam dicit facere medicus spiritualis, si ipse confessor iniungendo penitentiam cum circumstantias peccati. Secundo sacerdos detet videre qualitatem quare et quoniam peccator peccauit, qd sepe ex illo modo aggrauat peccatum. Tercio dicit inspicere etiam peccatis, scz utrum sit perfecte etatis vel imperfecte, et cum hoc hz iniungere penitentiam formae. Quarto dicit considerare scientiam perfidientis, scz utrum sit lecipientius vel ignorans, qd scientifico maior est iniungenda penitentia quam ignaro, qd forte ignorat ignorans et tale peccatum tantum aggrauat. Quinto confessor dicit respicere sexum, utrum sit vir vel mulier, qd ipsi viro maior est iniungenda pena quam mulieri. Sexto dicit respicere gradus honeste, scz an sit debilis vel sana, an pauper vel dives, et an sit in infimo, medio, vel summo gradu vel statu, qd cum hoc aliter et aliter detet illi penitentia iniungi, qd superbo dicit iniungi humum orum, auarum dicit iniungi elemosynarum largitio, luxuriosum tamis maceratum, iracundio charitas et dilectio talium. Septimo confessor dicit respicere tempus, scz in quo tempore sit perpetratus peccatum, scz utrum peccatum in tempore vel in tempore non sacro. Octavo dicit respicere locum, scz an peccator peccauit in loco sacro vel in loco non sacro, quia si peccatum perpetrasset in tempore sacro vel in loco sacro, tunc maior pena esset peccatori iniungenda quam si perpetrasset peccatum in tempore non sacro vel in loco non sacro.

Fore nota, qd confessor dicit celare peccata manifesta, sed si non vellet aliquis puniam agere posset eum manifestare coram oculis et ipsum reprehendere ut per-

Summula Haymudi.

hoc inducat ad agendum penitiam. Et si esset alius magnus peccator quod speraret iste deberet induci per professorem ad penitiam agendam allegando misericordiam dei sic dicendo. deus gloriosus est multum misericors et non vult mortem peccatoris. sed magis ut agat penitiam. queratur et vivat.

Publica priuata solennis erit viciorum: ^{s' aliqui}
^{i. diuidi}

Penitentia modis eadem vult distingui tribus istis: ^{s' penitentia}

Est beis solennis quam quadragesima servat: ^{i. tenet}
^{i. aliqui qui i. ep's iducit. in tali claustrō}

Vel quem dum presul in claustrum mittit. ut illic: ^{i. pecta. i. mūdet penitiam}

Inclusus sua probra lauet. sed clericus illam: ^{degradatus}

Non faciat. nisi sit priuatus ab ordine sacro: ^{s' pñia i. propio prochiano}

Publica quam quis oui proprio dictat manifeste: ^{i. faciat penitiam publicā}

At peregrinetur vel agat penitam manifestam: ^{s' pñia i. delicta pñiteris}

Est priuata tua peccata quando fateris: ^{s' est ille hō oī die s' pñiam pñuatā}

Secrete. felix qui quotidie facit illam: ^{i. confessio oris i. pectu}

Deus. cor. opus. labem viciorum destruit omnem: ^{s' pñioratus i. absit s' penitenti pñest}

Si tribus his unum desit modicum valet illa: ^{s' in monasterio s' sacerdos}

Inclusus monachus. alienus. religiosus: ^{i. interponat s' confessionē audiēdo}

Non intromittant se de curis animarum: ^{i. vocati i. pplo}

Si non electi fuerint a plebe. vel eius: ^{i. epo in istis officijs}

Presule. si sit ut abbas his consentiat horum: ^{quenāceter. s' hō s' sacerdote}

Auditur licet vagus et peregrinus ab omni: ^{s' pñius sacerdos i. pecta s' sacerdos}

Dum tuus assentit tua crimina quilibet audit: ^{i. pectu}

¶ In ista pte auctor distinguit penitiam dices. q' triplex est pñia. scz solenis:

publica et purata. Solenitatis pura est. quia quis facit coram populo in quadraginta
sima. vel quoniam aliquis per episcopum inducitur ad clausum ut ibi agat puram. et talis puram
non potest aliquis clericus pagere. nisi purus sit puratus sacro ordine. Penitentia
publica est quia quis propter suo ore iniungit sibi se se facere peregrinatorem ma-
nifestam. Si purata est quoniam quis profiteatur secreta sua. Et subdit. felix est ille homo
qui talis puram quotidie agit. Subdit (os). i. confessio oris (cor). i. oratio cor-
dis (opus). i. sati factio. hec tria delent omnia peccata et maculas vice. et si
aliquid illorum trium defuerit penitentia erit modica. i. frustra. Subdit per modum
doctrine aliud notabile dicens. quod nullus monachus seu heremita dominus se in-
tromittere de curis ait. nisi ipso specialiter a domino apostolo fuerit concessus vel
ab episcopo. attamen si abbas eorum monachorum ipsi consentiantur possunt audi-
re confessionem. et hoc est verum si sit ex consensu plebani. Subdit ulterius quod quis
ter peregrinus per proximorum cuiuslibet sacerdoti. Subdit quod licentiantem pastorem
viro quilibet sacerdos potest audire confessionem tuam.

Fotandum primo. Ira dominus de penitentia solenni. et illa fit per peccatis enormibus.
ut est patricidium. matricidium. fratricidium. et cetera. Et modus huius penitentie
habet in canone. et est talis. Volentes penitentem soleniter venient in capite
leijunii. ubi est sedes episcopi. et representet se anno fones ecclesie duris induitis vestibus
nudis pedibus et capitulo. et hoc est verum si est vir. si autem est mulier. tunc ei indul-
genter tonsura capituli et derectio. et debet stare facie declinata ad terram. et
sich habitu et vultu sunt prestatates esse reos. et episcopus eos ad ecclesias introducit
et legat cum ministro septem psalmos puriales. prostratus in terra. et lachrymabus
mos post hoc surgens ponit aquam benedictam in manu profert et cineres
capitulo imponit. Deinde episcopus lachrymabili voce sic dicat. sicut adam per
peccatum eiectus fuit de paradyso. sic tu exiendus es ab ecclesia. et tunc precipit
episcopus ut extra ecclesiam remouear. et in transitu epis cum suo clero cantet hoc res
ponsorium. In sudore vultus tui regnabit. ut habeat in Genesi. et tunc ille penitens
manet eiectus extra ecclesiam usque ad diem cene. id. quintam feriam ante pascha.
Tunc iterum eo redeente ad ecclesiam a proprio suo sacerdote per introducitur. et ipse
potest interesse diuino officio usque ad octauam paschalem. non emuninet nec oscu-
lum pacis cum christianis sumat. Post hoc iterum dominum manere extra ecclesiam usque
ad diem cinerum. et facit hoc radiuom omni anno donec episcopus cum eo misericordia
erit dispenseret. et diebus dominicis se publice ante valvas ecclesie flagellat. et in cibis
nitare ante crucem hoc idem faciat. Et talis dominus soleniter penitens. ut innuit
in litera cui dicitur (Hec est solennitas).

Fecundo sciendum. quod quilibet agens puram solenne erit irregularis. et hoc
est verum si talis penitentia sit illi iniuncta a iudice. sed secundus esset si aliquis ageret
tale penitentia ex proprio motu. sicut fecit sanctus Iohannes baptista. et maria
magdalena propter meram cordis deuotatem.

Tercio notandum. felix est ille homo qui purata puram facit quotidie
quod quotienscumque homo vulneratur tortiens indigeret remedio medicina. sed homo quo-
tidie vulneratur ex illo et quotidie peccat. quod peccata sunt vulnera animae. et sic homo
quotidie indigeret remedio quod remedium est penitentia pura. quod per penitentiam
curatur anima que per peccatum vulneratur.

Quarto notandum. quod monachi et alieni sacerdotes non delent audire
confessionem. quod audire confessionem pertinet ad proprium sacerdotem. sed monachus non